

REFERAT Udvalget for Klima og Landdistrikter 2022-2025 d. 04-12-2025

Mødedato Torsdag d. 04. december 2025 kl. 16:30

Mødested Specialenheden

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Afrapportering på bredbåndsindsatsen.....	4
Principgodkendelse af omlægningsplan for Mariagerfjord Kommune.....	5
Godkendelse af ansøgning om ny arbejdsplan i Kystvandråd for Mariager Fjord.....	11
Partnerskab med Klimaskovfonden.....	13
Status på udrulning af grøn varme.....	16
Godkendelse af vand-, spildevands- og affaldstakster 2026.....	18
Orienteringssager.....	20
Eventuelt.....	21
Lukket: Underskriftsark.....	22

Punkt 73: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-4-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Punkt 74: Afrapportering på bredbåndsindsatsen

13.16.02-P21-1-17

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

I forbindelse med arbejdet med digital infrastruktur har kommunen haft en indsats i gang siden 2016. I de seneste år er opgaven blevet løst af en deltidskonsulent ansat i fire timer pr. uge. Denne aftale udløber permanent 31. december 2025 og indsatsen vil derefter overgå til en integreret del af stillingen som landdistriktskonsulent.

I forbindelse med afslutningen af deltidskonsulentens indsats giver han på mødet en status på arbejdet.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Klima og Kultur indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Et af indsatsområderne i Mariagerfjord Kommunes Landdistriktspolitik 2020 er at medvirke til at sikre bedre og hurtigere telefoni og internet til borgerne. Et af værktøjerne til at understøtte denne strategi er Regeringens Bredbåndspulje. Puljen skal sikre en bedre digital infrastruktur i landdistriktsområderne, og siden 2016 har over 1.300 husstande fået installeret bredbånd med støtte fra Bredbåndpuljen og Mariagerfjord Kommune.

Orienteringen vil tage udgangspunkt i følgende overskrifter:

- Status på indsatsen i bredbåndspuljen 2016-2025
- Aktuell status på bredbånd
- Aktuell status på telefoni/5G
- Nationale målsætninger

Økonomi

Mariagerfjord Kommune har i perioden siden 2016 haft en udgift på ca. 1,5 mio. kr. til bredbånd. Det er suppleret med ca. 25 mio. kr. i statslig støtte.

Beslutning

Udvalget tog orienteringen positivt til efterretning.

Præsentation vedhæftes referatet.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Bilag

Oplæg - UKL - dec 2025.pptx

Punkt 75: Principgodkendelse af omlægningsplan for Mariagerfjord Kommune

09.00.00-P20-1-24

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

Jf. Rameaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL af 13. december 2024 skal kommunalbestyrelserne senest i december 2025 principvedtage omlægningsplanerne.

I praksis betyder det, at kommunalbestyrelserne skal principvedtage de projekter i omlægningsplanerne, der i IT-plattformen MARS er registreret inden for egen kommunegrænse.

Kommunalbestyrelsen skal med principvedtagelsen alene tilslutte at Mariagerfjord Kommune og de lokale treparter som kommunen er en del af, arbejder videre med projekterne i den dynamiske omlægningsplan, der foreligger på nuværende tidspunkt.

Principvedtagelsen er derfor ikke bindende for de enkelte projekter, men er en tilkendegivelse fra kommunen om, at der arbejdes videre med omlægningsindsatsen ud fra de principper som de lokale treparter har udarbejdet. De enkelte projekter vil skulle opnå nødvendig godkendelse og myndighedsbehandling, når de bliver konkrete.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At principvedtage, at der arbejdes videre med de projekter i omlægningsplanen, der i IT-plattformen MARS er registreret inden for egen kommunegrænse.
2. At det afklares hvorvidt Byrådet har særlige bemærkninger til omlægningsplanen, der ønskes vedlagt.

Inddragelse

Lodsejerinvolvering

Mariagerfjord Kommune har 11. juni 2025 afholdt stor-møde om arealomlægningerne i den grønne trepart, for alle lodsejere med landbrugspligt i kommunen. Mødet blev afholdt i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening og Landbruget. Der var god tilslutning med ca. 350-400 fremmødte og positiv interesse for sagen.

Kommunen har også 25. november 2025 udsendt et brev via E-Boks til alle lodsejere med arealer der er berørt af udkast til omlægningsplanen med link til kort, yderligere information om den grønne trepart, kontaktinformationer mm. Brevet er også sendt til Byrådet forud for temamødet.

Lodsejere vil altid blive kontaktet forud for at et konkret projekt sættes igang. Dette vil være en proces der strækker sig over de næste år.

Sagsfremstilling

Med Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark har kommunerne ansvaret for den lokale organisering af 23 lokale treparter, der skal koordinere den lokale planlægning og implementering af omlægningsindsatsen.

De lokale treparter

Mariagerfjord Kommune er medlem af lokal trepart Mariager Fjord, hvor Mariagerfjord Kommune har formandskabet og står for sekretariatsbetjeningen. I den lokale trepart er Østjysk Familielandbrug, Agillix, Danmarks Naturfredningsforening,

Naturstyrelsen og Randers og Rebild kommuner, som har del i vandoplandet til Mariager Fjord, repræsenteret.

Mariagerfjord Kommune er ligeledes medlem af lokal trepart for Limfjorden, med opland til Limfjorden, samt lokal trepart for Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Hver lokal trepart skal planlægge, koordinere og gennemføre en omlægningsplan indenfor den enkelte treparts geografiske område. De lokale treparter er samarbejdsorganer, som skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs, og er altså ikke en myndighed. De lokale treparter er forpligtet til løbende at opdatere omlægningsplanen, således at den altid anviser en realiserbar vej til indfrielse af målene, jf. bilag 1.

Der er i lokal trepart for Mariager Fjord og Limfjorden udarbejdet et sæt fælles udvælgelsesprincipper, som er lagt til grund for udvælgelsen af arealer i omlægningsplanen. Principperne er stort set enslydende i de to treparter. Udvalgsprincipperne for lokal trepart for Mariager Fjord fremgår af bilag 2.

Mariagerfjord Kommunes politiske repræsentanter (2 i lokal trepart Limfjorden og 2 i lokal trepart Nordlige Kattegat og Skagerrak) og administration har gennem hele forløbet deltaget aktivt i arbejdet med udarbejdelsen af planen. Administrationen har gennem 2025 haft månedlig foretræde på temamøder for UKL samt forelagt status på arbejde med Grøn Trepart på fælles temamøder mellem udvalg i juni og oktober, med det formål at sikre den politiske forankring i arbejdet og for at klæde politikere, arbejdende i de lokale treparter på til opgaven. Der er ligeledes afholdt et indledende temamøde om Grøn Trepart for byrådet december 2024 samt den 27. november 2025 forud for principgodkendelsen.

Omlægningsplanen

Omlægningsplanen skal første gang inden udgangen af 2025, og til enhver tid herefter, vise vejen til målfrielse af kvælstof og lavbundsindsatsen, og kommunen skal i omlægningsplanen arbejde for så vidt muligt, at identificere arealer, som har potentiale for at bidrage til beskyttet natur. Omlægningsindsatsen omfatter udtagning af kulstofrige lavbundsjord, vådområder, minivådområder, skovrejsning, ekstensivering og andre arealbaserede omlægningsindsatser, herunder at bidrage til bedre vilkår for natur og biodiversitet.

Omlægningsplanen er udarbejdet i IT-plattformen MARS og består af projekter, som kan være på forskellige stadier – fra skitser til projekter, der har opnået tilsagn om tilskud til gennemførelse. MARS indeholder det samlede overblik over projekternes kvælstofeffekt, arealet af udtagne lavbundsjord og skovrejsning, samt omlægningsplanens bidrag til mere natur.

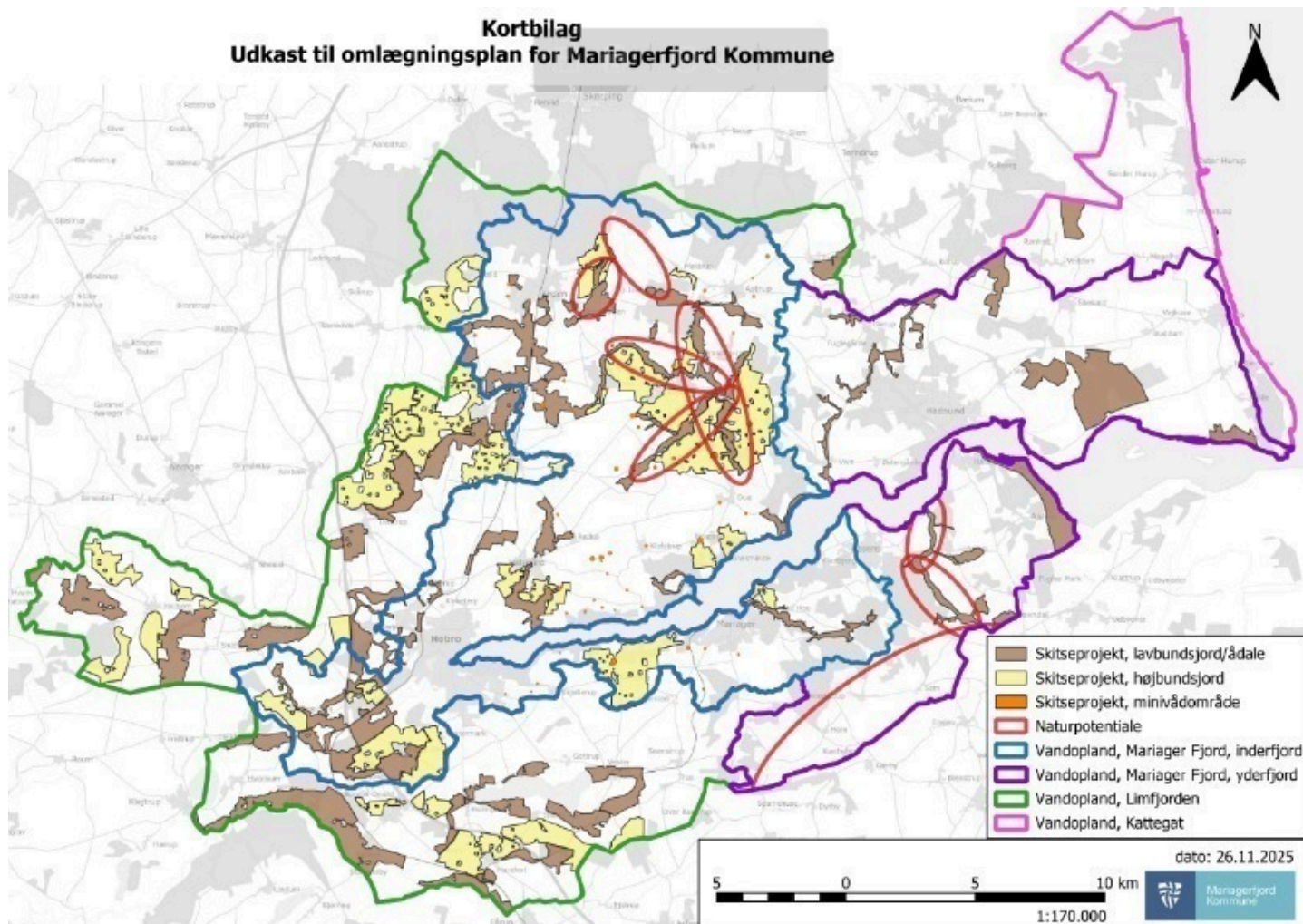
Omlægningsprojekter som har fået forundersøgelsestilsagn, etableringstilsagn eller er anlagt, har i forskellig grad gennemgået den nødvendige lodsejerinddragelse og myndighedsbehandling, der gør, at projekternes placering er offentligt kendt. Anderledes forholder det sig med skitseprojekterne, som har undergået en lav grad af lodsejer-, borger- og interessentinvolvering. De er heller ikke myndighedsbehandlet iht. gældende lovgivning. Dette sker først senere, efterhånden som skitseprojekterne konkretiseres og realiseres.

Omlægningsplanen for Mariagerfjord Kommune viser, hvilke skitseprojekter indenfor kommunens geografi, der bidrager til en fuldt dækkende omlægningsplan. Den samlede oversigt over skitseprojekter i omlægningsplanen i Mariagerfjord Kommune fremgår af listen i bilag 3 (som er et udtræk fra IT-værktøjet MARS).

Den samlede omlægningsplan for Mariagerfjord Kommune er vist på kort herunder (samt bilag 4). Endvidere kan omlægningsplanen ses digitalt via følgende link: <https://drift.kortinfo.net/map.aspx?site=mariagerfjord&page=g3p>

Nøgletal for kommunen og den samlede omlægningsplan er vist i tabellen herunder (samt bilag 11).

Kortbilag Udkast til omlægningsplan for Mariagerfjord Kommune

Nøgletal for omlægningsplanen i Mariagerfjord Kommune

OBS. Omlægningsplanen er verificeret af Styrelsen. Der vil dog stadig kunne ske små korrektioner på tal, bl.a. pga. løbende opdateringer i MARS.

Tabel 1 viser nøgletal for Mariagerfjord Kommune, samlet og fordelt på kystvandoplande (oplandenes størrelse, antal hektar landbrugsarealer i alt i oplandene samt heraf antal hektar arealer i omdrift).

Tabel 1. Stamdata for Mariagerfjord Kommune						
	Inderfjorden	Yderfjorden	Kattegat	Limfjorden	Mariagerfjord Kommune	Fraktion i %
Kystvandopland [ha]	26533	18178	5153	22591	72455	100
- heraf landbrug [ha]	16433	11000	2335	15458	45226	62
- heraf omdrift [ha]	13618	8545	2150	13135	37448	83

Tabel 2 viser nøgletal for omlægningsplanen i udkast, samlet for Mariagerfjord Kommune og fordelt på kystvandoplande (det samlede areal der potentielt skal omlægges (både lavbund og højbund), samt hvor mange af arealerne der er landbrugsarealer og heraf omdriftsarealer og til sidst den procentvisse andel af det fulde kystvandopland/landbrugsareal/omdriftsareal i Mariagerfjord Kommune). Dertil kommer antal minivådområder (MVO) og naturområder/potentiale i omlægningsplanen.

Tabel 2. Udkast til samlet omlægningsplan for Mariagerfjord Kommune						
	Inderfjorden	Yderfjorden	Kattegat	Limfjorden	Mariagerfjord Kommune SUM	Fraktion i %
Udtagningsareal (ha)	5769	1879	107	6237	13.992	19
- heraf landbrug (ha)	4455	902	107	4990	10.454	23
- heraf omdrift (ha)	3552	383	107	4262	8.304	22
MVO antal / N-effekt	64/21 t N	-	-	-	64/21 t N	-
Naturområder (ellipser)	5	3	-	-	8 i 2 ådale	-

Alle omlægningsplaner, som Mariagerfjord Kommune bidrager til, - Mariager Fjord, Limfjorden og Nordlige Kattegat/Skagerrak -, er verificeret af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø med bemærkninger som ses i bilag 5-7. Fælles for Mariager Fjord og Limfjorden er det bemærket, at der er anvendt navngivningen 'rest-udpegning' om udtagning på højbundsjord. For Mariager Fjord er det særligt bemærket, at disse arealer alene er indtegnet for at opfylde

kravet til kvælstofreduktion og at det forventes (af treparten) at en realisering på højbundsjord vil kræve nye støtteordninger eller akutpakker.

De 3 lokale treparter har udarbejdet følgebrev som indeholder parternes betingelser, bekymringer og fælles bemærkninger for at indgå i planerne. Følgebrevene er medsendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i forbindelse med verificeringen og er vedlagt i bilag 8-10.

Kvælstofindsatser i omlægningsplanen

Omlægningsplanen viser vejen til målfrielsen på kvælstofindsatsen.

Skitseprojekter i Mariagerfjord Kommune, der bidrager til kvælstofreduktion i den samlede omlægningsplan, dvs i oplandet til Inderfjorden og Hjarbæk Fjord, fremgår af oversigten i bilag 3 samt kortet i bilag 4. Der er således identificeret i alt 105 skitseprojekter på højbundsjord (inkl. 64 minivådområder), med en samlet kvælstofreduktion på 179 tons N/år, svarende til 6120 hektar, til videre sagsbehandling. I Mariagerfjord Kommune er der samtidigt indgået tilsagn til forundersøgelse af 3 projekter og tilsagn til etablering af 7 projekter.

Mariager Fjord:

Der er i lokal trepart for Mariager Fjord konsensus om at udarbejde en robust omlægningsplan. Begrundelserne herfor fremgår af afsnittet 'Forudsætninger'.

Der er et samlet kvælstofindsatsbehov på 208,8 tons N/år for oplandet til Mariager Inderfjord.

Lokal Trepart for Mariager Fjord foreslår således potentielle projekter, som er beregnet til et samlet kvælstofindsatsbehov på 231 tons N/år, dvs en robust omlægningsplan, svarende til 111 % af kvælstofindsatsbehovet i oplandet til inderfjorden af Mariager Fjord.

Der er således konsensus om at rest-indsatsbehovet (efter lavbundsindsatsen som giver 123 ton N svarende til 59 % af N-reduktionen) findes på højbundsjorden, ved udtagning af højbundsjord for 87 ton N og etablering af minivådområder for 21 ton N.

Der er ikke et særskilt kvælstofindsatsbehov til yderfjorden, da indsatsen i inderfjorden også skal bidrage til målopfyldelsen i yderfjorden.

Limfjorden:

Ca. 1/3 af kommunens areal ligger i oplandet til Limfjorden, nærmere bestemt Hjarbæk Fjord. Der er i lokal trepart for Limfjorden konsensus om at udarbejde en fuld omlægningsplan svarende til 100 % af kvælstofindsatsbehovet.

Kvælstofindsatsbehovet til Hjarbæk Fjord er 929 tons N/år. Der er i lokal trepart for Limfjorden konsensus om en byrdefordeling af rest-indsatsbehovet (efter lavbundsindsatsen) på højbundsjorden mellem oplandskommunerne. Mariagerfjord Kommune er her tildelt et indsatsbehov på 71 tons N/år, som skal indfries på højbundsjorden i oplandet til Hjarbæk Fjord. Lavbundsindsatsen i oplandet giver 117 tons N/år, hvilket betyder at Mariagerfjord Kommune samlet bidrager til kvælstofindsatsen til Hjarbæk Fjord med 188 tons N/år.

Nordlige Kattegat og Skagerrak:

En mindre del kommunen afvander til Aalborg Bugt. Her er der ikke et kvælstofindsatsbehov. Dog vil lavbundsindsatsen bidrage med en kvælstofreduktion.

Lavbundsindsatser i omlægningsplanen

Omlægningsplanen viser vejen til målfrielse på CO₂-indsatsen.

Der er ikke lokale mål, men et samlet nationalt mål om at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer på landsplan frem mod 2030. Mariagerfjord Kommune har ifølge Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø potentielt 5.442 ha lavbundsarealer. Udpegnings af lavbundsarealer er på tværs af oplande sket efter et fælles princip om at udtage hele ådale fra kant til kant, hvilket betyder at den foreslåede udpegnings rummer væsentlige randarealer. De lokale treparter har med udgangspunkt i det potentielle lavbundareal således foreslået, at der medtages 7.689 hektar inkl. randarealer i

omlægningsplanen. Lavbundsindsatsen løser hermed en væsentlig andel, ca. 60 %, af kvælstofindsatsen i oplandet til Inderfjorden og Hjarbæk Fjord.

Skitseprojekter i Mariagerfjord Kommune, der bidrager til lavbundsindsatsen i omlægningsplanen fremgår af oversigten i bilag 3 samt kortet i bilag 4. Der er identificeret ialt 52 skitseprojekter med en samlet lavbundsindsats på 7.689 hektar til videre sagsbehandling. I Mariagerfjord Kommune er der samtidig indgået tilsagn til forundersøgelse af 2 projekter og tilsagn til etablering af ét projekt, med en samlet lavbundsindsats på ca. 174 hektar.

Naturpotentialer i omlægningsplanen

Omlægningsplanen indeholder 8 indtegnede såkaldte naturpotentialer, der tilsammen udgør to mulige større sammenhængende naturområder omkring Villestrup Ådal og Kastbjerg Ådal, se ellipser, bilag 4. En automatisk analyse i MARS viser 2092 ha overlap med potentiel natur indenfor disse naturområder.

Desuden er lavbundsindsatsen centreret i og omkring samtlige ådale i Mariagerfjord Kommune, og vil derfor også bidrage væsentligt til potentialet for beskyttet natur, foruden de udpegede naturpotentialer.

Der er truffet beslutning i den lokale trepart for Mariager Fjord om, at naturpotentialerne i omlægningsplanen skal indtegnes som ellipser (bilag 4), for at tydeliggøre at der er tale om omtrentlige områder, hvor afgrænsning af fremtidige naturprojekter ikke er bestemt på forhånd. Lokal trepart for Mariager Fjord er enig om at naturprojekter i områderne skal have fokus på ådale og randarealer, således at der på én gang tages hensyn til både Danmarks Naturfredningsforenings ønsker om at skabe sammenhængende og værdifulde naturområder og Landbrugets bekymring for udpegning af højbundsarealer til naturprojekter.

Naturprojekter, der ikke overlapper med lavbundsarealer eller kvælstofindsatser kan ikke for nuværende tilskudsfinansieres og skal derfor realiseres via finansiering fra fonde mm. Mariagerfjord Kommune er allerede i dialog med fx Den Danske Naturfond og Klimaskovfonden for afklaring af finansiering/partnerskab i natur- og omlægningsprojekter.

De lokale treparter for Limfjorden og Nordlige Kattegat og Skagerrak har ikke udpeget naturpotentialer i oplandene til Limfjorden og Kattegat i Mariagerfjord Kommune.

Forudsætninger

Lokal Trepart for Mariager Fjord har valgt at udarbejde en omlægningsplan, som leverer 111 % mere end indsatsbehovet på kvælstof. Dette er primært gjort for tage højde for følgende forudsætninger:

- Erfaringen fra det tidligere arbejde med vandområdeplanernes projekter af samme type har vist, at der vil være et frafald fra skitseprojektniveau og frem mod realisering, hvilket f.eks. kan skyldes, tekniske årsager eller at lodsejere ikke ønsker at deltage i projekter.
- MARS anvender standardtal til beregning af projekternes kvælstofeffekt. Erfaringer fra tidligere vådområdeprojekter og lavbundsprojekter har vist, at de reelle effekter af projekterne typisk er lavere end de i MARS beregnede effekter.

Om solnedgangsklausul

Der er i lokal trepart for Mariager Fjord og lokal trepart for Limfjorden arbejdet med en solnedgangsklausul på arealer i omlægningsplanen, som ligger på højbundsgrunden i oplande med et kvælstofindsatskrav, dvs Inderfjorden og Hjarbæk Fjord. Solnedgangsklausulen er besluttet i og fremgår af følgebrev for lokal trepart for Mariager Fjord og anbefales oplandskommunerne at anvende af lokal trepart for Limfjorden jf. referat af 16. oktober. Klausulen forudsætter at disse arealer udtages af planen pr. 31-12-2027, såfremt der ikke er fundet en løsning på mulig realisering. Det er dog et opmærksomhedspunkt at arealer omfattet af klausulen må forventes genbesøgt og erstattet af nye arealer, da det til en hver tid gældende kvælstofindsatsbehov er bindende for kommunen, men ikke de specifikke arealer i omlægningsplanen.

Videre proces

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i de lokale treparter, publicerer sekretariatskommunen omlægningsplanen i MARS, så omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig.

Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen.

Retsligt grundlag

Den lokale organisering af omlægningsindsatsen er aftalebaseret og udmøntes ikke i love og bekendtgørelser.

- Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 13. december 2024.
- Aftale om et Grønt Danmark af 24. juni 2024. Aftale mellem regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening.
- Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 18. november 2024. Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Mo-deraterne), Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre.
- Udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027. Planudkastet fastlægger det indsatsbehov for kvælstof, som omlægningsplanerne skal levere på.

Desuden henvises til udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027. Planudkastet fastlægger det indsatsbehov for kvælstof, som omlægningsplanerne skal levere på.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser, da realisering af konkrete omlægningsprojekter i regi af omlægningsplanen finansieres af eksterne midler.

Beslutning

Ad 1: Indstilles godkendt.

Ad 2: Udvalget finder ikke anledning til, at der suppleres med bemærkninger.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Bilag

Bilag 1_Procesplan for principvedtagelse af omlægningsplaner

Bilag 2_Udvælgelsesprincipper for omlægning af jord i lokal trepart Mariager Fjord

Bilag 3_Oversigt over skitseprojekter i omlægningsplanen (udtræk fra MARS)

Bilag 4_Kort_Udkast til omlægningsplan for Mariagerfjord Kommune

Bilag 5_Bemærkninger til verificering_Mariager Fjord

Bilag 6_Bemærkninger til verificering_Limfjorden

Bilag 7_Bemærkninger til verificering_Nordlige Kattegat og Skagerrak

Bilag 8_Følgebrev til omlægningsplan for Mariager Fjord

Bilag 9_Følgebrev til omlægningsplan for Limfjorden

Bilag 10_Følgebrev til omlægningsplan for Lokal Trepert Nordlige Kattegat og Skagerrak

Bilag 11_Nøgletal_Udkast til omlægningsplan for Mariagerfjord Kommune

Punkt 76: Godkendelse af ansøgning om ny arbejdsplan i Kystvandråd for Mariager Fjord

09.00.06-P20-1-25

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Der er mulighed for at søge om supplerende projektmidler hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), foruden den økonomi som er tildelt med tilsagnet til nedsættelse af kystvandråd for Mariager Fjord.

Danmarks Naturfredningsforening og repræsentanter fra Landbruget ønsker at kystvandråd for Mariager Fjord skal være en del af en sådan ansøgning om en supplerende arbejdsplan/forsøgsprojekt, sammen med to andre kystvandråd - Thisted Bredning og Den centrale del af Limfjorden.

Udvalget for Klima og Landdistrikter skal tage stilling til deltagelse i den supplerende arbejdsplan/forsøgsprojekt.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At Mariagerfjord Kommune som sekretariats- og formandskommune for kystvandråd for Mariager Fjord er medansøger på ny supplerende arbejdsplan/forsøgsprojekt under forudsætning af, at ansøgningen også politisk godkendes i Randers Kommune.

Sagsfremstilling

Mariagerfjord Kommune søgte og fik tilsagn til etablering af et Kystvandråd for Mariager Fjord foråret 2025. Ansøgningen er politisk godkendt i Mariagerfjord og Randers kommuner. Selve indholdet, i form af arbejdsplaner, bygger på et kompromis indgået af partnerskabet omkring kystvandrådet - Landbruget (LF), Danmarks Naturfredningsforening (DN) og de politiske repræsentanter i lokal trepart for Mariager Fjord fra oplandskommunerne.

Der er nu mulighed for at søge om supplerende midler hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø til forsøgsprojekter, analyser mv.

Limfjordsrådets sekretariat (Limfjordssekretariatet), som har den faglige kompetence i understøttelse af de tre kystvandråd (Mariager Fjord, Thisted Bredning og Den centrale del af Limfjorden), arbejder på en ansøgning om en ny arbejdsplan "*Projekt for vurdering af kvælstofretention i Himmerland og Thy*" (se vedlagte bilag), som bl.a. har til formål at forbedre datagrundlaget for retentionskortet og herunder vurdere tidsforsinkelsen for kvælstof fra mark til fjord.

DN og LF ønsker begge, at kystvandråd for Mariager Fjord skal være med i ansøgningen til den supplerende arbejdsplan, sammen med kystvandrådene for Thisted Bredning og for Den centrale del af Limfjorden.

Fagenheden for Teknik og Miljø kan anbefale ansøgningen, idet det også forventes, at Randers kommune vil godkende arbejdsplanen/forsøgsprojektet.

Forskningsinstitutionerne GEUS, Ecoscience og Agroøkologi AU bliver udførende vidensinstitutioner på projektet.

Formelt bliver det et såkaldt forsøgsprojekt, der har sin egen bevilling (også for kommuners ressourceforbrug/arbejdstimer), og som skal afrapporteres selvstændigt. I praksis bliver projektet dog at betragte som en selvstændig arbejdsplan på lige fod med de allerede godkendte arbejdsplaner.

Det er fortsat en forudsætning for kystvandrådets arbejde, at det ikke må forsinke omlægningsplanen og realiseringen af omlægningsindsatsen.

Økonomi

Projektet er eksternt finansieret.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Bilag

Oplæg til projekt for vurdering af kvælstofretention i Himmerland og Thy

Punkt 77: Partnerskab med Klimaskovfonden

01.30.00-P20-1-24

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Med vedtagelse af DK2020 planen ”Vores fremtid - vores klimaplan 2023-2026” besluttede Byrådet delmål 26 om etablering af skov, med særligt fokus på etablering af ny, privat skov.

For at skabe ny, privat skov kan eksterne samarbejder, partnerskaber og midler være nødvendige, og i den forbindelse kan det være formålstjenligt at deltage i Klimaskovfondens "Klima+ partnerskab".

Udvalget for Klima og Landdistrikter skal tage stilling til medlemskabet.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalg for Klima og Landdistrikter:

1. At Mariagerfjord kommune indgår samarbejdsaftale med Klimaskovfonden om "Klima+ partnerskab"

Sagsfremstilling

Baggrund

I Mariagerfjord kommunes DK2020 plan ”Vores fremtid - vores klimaplan 2023-2026” er der en målsætning om at etablere 200 ha ny privat skov inden 2030 og 1.000 ha ny privat skov inden 2050. For at opnå målsætningen i ”Vores fremtid - vores klimaplan 2023-2026” vil der også være et samspil med Grøn trepart og omlægningsplanerne.

Kort om Delmål 26 som skitseret i DK 2020 planen

Titel:

Etablering af skov

Formål:

Der er etableret 1.000 ha ny privat skov inden 2050.

Beskrivelse:

Det langsigtede nationale mål er, at skovlandskaber dækker 20-25 % af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede. Omtrent 21 % af Mariagerfjord Kommune er allerede i dag dækket af skov ifølge Mariagerfjord Kommunes klima- og energiregnskab fra 2018.

Mariagerfjord Kommune vil understøtte privat skovrejsning med henblik på at nå op på 25 % inden udgangen af det 21. århundrede. Det vil ske ved, at kommunen har fokus på egen rolle i formidlingen, facilitering og myndighedsbehandling af skovetablering.

CO2-potentiale:

Reduktionspotentialet ved etablering af skov er meget afhængig af arealanvendelse på de arealer, som skal blive til skov. I det scenarie, som Mariagerfjord Kommune tager udgangspunkt i, er effekten beregnet ud fra en lige fordeling af ny skov på landbrugsjord og permanent græs. Det betyder, at målet om 200 ha ny-etableret privat skov i 2030 vil have en effekt på 1.385 tons CO2-ækvivalenter, mens målet om 1.000 ha ny-etableret privat skov i 2050 vil have en effekt på 6.925 tons CO2-ækvivalenter.

Andre gevinster:

Ny skov etableres i udgangspunktet på landbrugsjord og vil derfor have positiv effekt på vandmiljø, grundvand, natur, biodiversitet, landdistriktsudvikling mv.

Mariagerfjord kommunes "Klima+ partnerskab" i Klimaskovfonden er et middel til at nå målsætningen i delmål 26.

Klimaskovfonden er oprettet ved lov i 2020 for at sætte fart på Danmarks klimainsats gennem to naturens egne metoder til CO2-reduktion gennem udtagning af kulstofrige lavbundjorder og skovrejsning i Danmark. Som en del af Klimaskovfondens arbejde, har den fokus på: Rekreative værdier; Vandmiljø og reduktion af kvælstof; Biodiversitet; og Beskyttelse af drikkevand. Der er mulighed for at læse mere om Klimaskovfonden her: [Klimaskovfonden](#). Der er indtil videre 18 Klima+ kommuner, hvoraf Brønderslev er den eneste nordjyske kommune.

Fordele ved et Klima+ partnerskab:

- Mariagerfjord Kommune for bedre adgang til Klimaskovfondens støttemuligheder og samarbejder. Særligt støttemuligheden "**Jordkøbsmodel**" vil Mariagerfjord Kommune ellers ikke have adgang til.
- Et medlemskab giver derudover mulighed for:
 - Finansiering af skovrejsning og udtagning af lavbund hos private lodsejere, kirker og kommuner gennem tilskud
 - Etablering af sammenhængende skov og natur – i samarbejde med Den Danske Naturfond, 15. juni Fonden, Naturstyrelsen og andre aktører
 - Understøtte Grøn Trepert og realisering af omlægningsplanen
 - Beskyttelse af drikkevand gennem skovrejsning i samarbejde med vandværker og kommunen
 - Borgere og virksomheder inddrages i indsatsen og kan nemt bidrage til skove i nærområdet.
- Uddybning af et Klima+ partnerskab kan findes i bilag

Kort uddybning af støttemuligheder via et Klima+ partnerskab:

- **Jordkøbsmodel** midlertidigt ejerskab (her er det pt kun Klima+ partnere, der kan få projekter)
 - Der er samlet set 300 millioner kroner i puljen, som skal uddeles over de næste 10 år.
 - Mulighed for medfinansiering fra kommuner, vandværker og virksomheder
 - Klimaskovfonden opkøber arealer midlertidigt, i samråd med kommunen, med henblik på skovrejsning. Klimaskovfonden sikrer finansiering af skovrejsning, og når arealet efterfølgende sælges, tager Klimaskovfonden det potentielle tab.

- **Tilskudsmodel** (her er et partnerskab ikke nødvendigt, men Klimaskovfonden kan i højere grad hjælpe med processen og samarbejdet omkring projektet)
 - Der er samlet set 100 millioner kroner i puljen 2025
 - Der er to årlige ansøgningsrunder, hvor
 - Tilskud til etablering af skov: auktionspris på op til 65.000kr/ha
 - Indkomstkompensations forventet 29.500/44.500kr/ha

Partnerskabet med Klimaskovfonden formaliseres i en samarbejdsaftale.

Økonomi

Indstillingen kan tages til efterretning uden økonomiske konsekvenser. Et Klima+ partnerskab med Klimaskovfonden koster ikke noget, og det binder heller ikke Mariagerfjord Kommune på anden vis.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Bilag

Udkast til Samarbejdsaftale Klima+ for Mariagerfjord Kommune

Klima+ partnerskab folder 2025

Punkt 78: Status på udrulning af grøn varme

13.03.00-P15-2-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

I 2022 godkendte Byrådet Varmeplan for Mariagerfjord kommune (vedhæftet) med det formål at udfase fossile brændsler (naturgas og olie) og fremskynde den grønne omstilling på varmeforsyningsområdet.

Fagenheden for Teknik og Miljø orienterer om status for planens realisering.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Indledning og baggrund

Klimaloven fra 2020 indeholder en målsætning om, at Danmark skal reducere udledning af drivhusgasser med 70% i 2030 (set i forhold til niveauet i 1990), og at Danmark skal være klimaneutral i 2050. Disse målsætninger er udmøntet i politiske aftaler på området, herunder ”Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022”.

I juni 2022 blev regeringen og KL enige om en aftale om at fremskynde varmeplanlægningen med henblik på at udfase naturgas til opvarmning og give borgerne - i områder udlagt til individuel gasforsyning - klar besked om, hvorvidt de kunne forvente at få fjernvarme.

Disse nationale målsætninger har sat et højt ambitionsniveau for Mariagerfjord Kommunes gældende varmeplan fra 2022, som er under implementering.

Varmeplanen opdateres løbende. I starten af 2025 var der ca. 2850 boliger i Mariagerfjord Kommune, som blev opvarmet med olie eller gas (undtagen sommerhusene). Heraf er ca. 2200 boliger udenfor fjernvarmeområdet, dvs. de er ingen mulighed for, at de kan tilkobles fjernvarme.

Fagenhedens orientering fokuserer særligt på 1) En opfølgning fra sidste års status, 2) Borgerrettede aktiviteter i 2025, samt 3) Udviklingen på fjernvarmeområdet.

Inddragelse af Landdistriktsrådet i arbejde om varmeplanen

På baggrund af sidste års statusorientering af varmeplanen, anbefalede Udvalget for Klima og Landdistrikter at involvere Landdistriktsrådet. Landdistriktsrådet har foreslået forvaltningen at målrette kommunikation til borgere med olie- eller gasforsyning, blandt andet information om udskiftning af varmekilde. Der forefindes nu link på hjemmesiden til Energistyrelsens vejledningsside* og der arbejdes endvidere med en kommunikationsplan.

*[Har du et gammelt gas- eller oliefyr? | Mariagerfjord Kommune](#)

Borgerrettede aktiviteter i 2025

For borgere uden for fjernvarmeområdet blev der undersøgt og gennemført aktiviteter for at inspirere dem til at skifte deres varmekilde.

Fagenheden for Teknik og Miljø har undersøgt interesse hos udvalgte landsbyer vedrørende et tilbud for afholdelse af et heldagsborgermøde med fokus på en detaljeret gennemgang af energirenoveringer og skift af varmekilde, desværre med

begrænset tilslutning. Derfor besluttede forvaltningen at finde andre metoder for at vejlede borgere ift. skift af varmekilde.

Derfor gennemfører fagenheden sammen med Energitjenesten et forløb, hvor alle oliefyrsejere kan få individuel telefonisk rådgivning i forbindelse med skift af deres oliefyr. 1.500 borgere fik invitationen.

Endvidere har forvaltningen i samarbejde med Energistyrelsens rådgivningstjeneste, afholdt et webinar vedrørende skift til varmepumpe. Her blev ca. 2.800 gas- og oliefyrsejer inviteret, dog med begrænset tilslutning af 18 borgere, som deltog i webinar.

Fjernvarmeudrulning

Jævnfør den vedhæftede varmeplanen er der sket følgende udviklinger i 2025:

Områder med godkendte projektforslag:

- Hobro Vest (Bærkvarteret): Udvalget for Klima og Landdistrikter har i juni godkendt projektforslaget. Hobro Varmeværk er i gang ved at få de nødvendige tilslutninger for at gennemføre projektet.
- Assens Fjernvarme: Projektet med udrulning af fjernvarme til Falslev og Norup er standset, selvom der forlag en betinget projektgodkendelse fra Udvalget for Klima og Landdistrikter, bl.a. fordi fjernvarmeverket ikke har kapacitet til at løfte den administrative side af opgaven for nuværende.

Områder der afventer projektforslag:

- Hvornum undersøger stadigvæk mulighed om aftagning af fjernvarme fra Klejtrup Kraftvarmeverk i Viborg Kommune (i alt ca. 160 boliger).
- Hørby Kirkeby og Valsgaard (i alt ca. 500): Projektet afventer status fra Bærkvarteret, da etableringspris lige pt er højere end i Bærkvarteret og gasprisen forholdsvis lav. Derfor er der – på nuværende tidspunkt – en forventning om manglende tilslutning.

Overskudsvarme

Mariagerfjord Kommune deltager i EU-projektet LifeAct, som kører fra 2025 til 2033. En af arbejdspakkerne, som fagenheden deltager i, omhandler en bedre udnyttelse af overskudsvarme via såkaldte erhvervssymbioser, som i Mariagerfjord Kommunes tilfælde organiseres gennem GRØN Mariagerfjord. Betegnelsen energisymbioser refererer til øget samarbejder mellem for eksempel industrien og varmeverker.

I projektets første fase skal Mariagerfjord Kommune udarbejde en rapport om barrierer og potentialer til aftagning af overskudsvarme. Rapporten skal være færdig i 2026. I den sidste fase af projektet skal der etableres de første pilotprojekter til aftagning af overskudsvarme. Da der i Mariagerfjord Kommune allerede findes et godt samarbejde mellem de større varmeverker og det omkringliggende erhverv, er der udsigt til at et pilotprojekt i Mariagerfjord Kommune kan etableres allerede inden 2030.

Udfordringer som forsinker varmeplanen/CO₂-reduktioner på varmeområdet i Mariagerfjord Kommune

Der findes forskellige årsager til, at fremskridtet med Mariagerfjord Kommunes varmeplan ikke skrider så hurtig frem, som man måske kunne ønske. Fjernvarmeudrulning omkring Hobro (Valsgård og Hørby Kirkeby, samt industriområdet i Hobro Syd) er ikke attraktiv, da gaspriserne er relativt lave ift. 2022, samtidig med at etableringsomkostninger for fjernvarme er steget. Desuden ligger mange af de mindre landsbyer for langt væk fra et varmeverk, for at det kan svare sig samfundsøkonomisk at etablere fjernvarmeprojekter. Samtidig har der været blandende udmeldinger fra regeringen ift. udfasning af gas, som fører til en usikkerhed ved borgerne, om hvorvidt de skal skifte deres gasfyr med alternative opvarmningsmuligheder fx en varmepumpe.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Bilag

Endelig varmeplan 2022

Punkt 79: Godkendelse af vand-, spildevands- og affaldstakster 2026

06.01.17-P24-2-25

Forventet sagsgang

UTM/UKL, ØK, BY

Anledning

Ren Forsyning Mariagerfjord A/S (RenForM) har fremsendt takstblad for vand, spildevand og affald gældende for 2026. Takstbladet er vedlagt som bilag.

I henhold til Affaldsaktørbekendtgørelsen, Betalingsloven for spildevandsforsyningsselskaber, Vandsektorloven og Vandforsyningsloven skal Byrådet én gang årligt godkende Ren Forsyning Mariagerfjord A/S takster.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At Ren Forsyning Mariagerfjord A/S' takstblad for håndtering af vand, spildevand og affald i 2026 godkendes.

Beslutning fra Udvalget for Teknik og Miljø, den 2. december 2025, punkt 162:

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Byrådet skal legalitetsgodkende takstbladet og sikre, at Ren Forsyning Mariagerfjords takster overholder hvile-i-sig-selv-princippet, samt at selskabet ikke oparbejder en formue, der overstiger det niveau, Forsyningssekretariatet har fastsat.

RenForMs bestyrelse godkendte 27. oktober 2025 selskabets forslag til takstblad 2026 for håndtering af drikkevand, spildevand og affald. Takstbladet er udarbejdet på baggrund af de forventede driftsudgifter, investeringsbehov samt de gældende lovkrav for det kommende år.

13. november 2025 fremsendte RenForM takstbladet til Mariagerfjord Kommune med anmodning om Byrådets godkendelse i henhold til lovgivningen.

For de enkelte forsyningsområder er der indarbejdet ændringer og tilføjelser, som har været behandlet som selvstændige dagsordenpunkter på bestyrelsesmøderne i hhv. Mariagerfjord Affalds Resurse og Mariagerfjord Vand, og som efterfølgende er indarbejdet i det samlede takstblad.

Lovgivningen fastslår, at Byrådet ikke kan ændre forsyningsselskabets forslag til takster. Byrådet kan enten godkende forslaget eller forkaste det og returnere det til fornyet behandling i selskabet, såfremt byrådet vurderer, at selskabet ikke har hjemmelsgrundlag til de foreslåede takster.

Vand, spildevand og affald

I takstbladet for 2026 er der indarbejdet en justering som følge af statens pristalsfremskrivning for vand, spildevand og affald. Prisreguleringen medfører en stigning på 2,89 % for både drikkevand og spildevand.

Takstbladet omfatter desuden både husholdningsaffald og erhvervsaffald. Det samlede takstniveau sikrer en fortsat økonomisk bæredygtig drift af affaldsområdet samt en stabil og miljømæssigt forsvarlig affaldshåndtering for både borgere og virksomheder i kommunen.

Fagenheden for Teknik og Miljø har ingen bemærkninger til de foreslåede takstændringer.

Økonomi

Takstbladet har ingen økonomiske konsekvenser for Mariagerfjord Kommunes økonomi, idet områderne er forbrugerbetalte til Ren Forsyning Mariagerfjord A/S.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Bilag

Takstblad 2026

Punkt 80: Orienteringssager

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Generel orientering til udvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Herunder orienteres om:

- Bekendtgørelse om statslig energipark Buddum
- Status på VE ved Hejring
- Møde i Landdistriktsrådet 9. december
- Ansættelse af ny landdistriktskonsulent

Beslutning

Der var orientering om:

- Bekendtgørelse om statslig energipark Buddum
- Status på VE ved Hejring
- Kommende møde i landdistriktsrådet hvor der er indkommet 25 ansøgninger til behandling under landdistriktspuljen
- Status på ansættelse af landdistriktskonsulent
- Spørgsmål vedrørende bygningen som indeholder Lokalhistorisk arkiv i Assens

Taget til orientering.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Punkt 81: Eventuelt

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Afslutningsvist takkede formanden for et godt samarbejde og gode og vigtige beslutninger i udvalgets arbejde. Udvalget kvitterede for det gode samarbejde og gode møder.

Der var afslutningsvist en kort drøftelse af eventuel fremtidig justering af kompetencefordelingsplanen i forhold til snitflader til andre udvalg.

Fraværende: Emma Mølgaard (O)

Punkt 82: Lukket: Underskriftsark

85.02.02-G01-4-22

Mødet sluttede kl. 18.35.